GALENSTOCK ROCKS!

Wie een tocht op de Zwitserse Vier-Quellen-Weg (zie *Bergen Magazine* 2013-2) wil voorzien van een alpien toetje, moet zondermeer de Galenstock beklimmen, hoog boven de brongletsjers van de Rhône en de Reuss. Zijn firnkap is een echte blikvanger, vooral als je hem vanuit het Rhônedal benadert. Een berg die smeekt om een beklimming.

TEKST & FOTO'S DIRK-SYTZE KOOTSTRA

De Galenstock (3586 m) telt vele routes. Mijn vriendin Maaike en ik willen omhoog via de zuidoostpijler. Een route die een gletsjeroversteek combineert met een stuk rotsklimmen en eindigt met een sneeuwgraat. Op papier een heerlijk alpien parcours. Ons Plaisir Alpin-gidsje belooft '*herrliche Kletterei in griffigem Urner-Granit*'.
In 2010 deden we al eens een poging om de berg via de noordgraat te beklimmen. Toen haalden we de top niet. Met twee jaar meer ervaring en vertrouwen in elkaar hopen we nu wel boven te komen.
We starten bij Hotel Belvédère, aan de pas onder de Rhônegletsjer. Eerdere klimplannen zijn door regen in het water gevallen, maar nu pakken we in het zonnetje onze rugzakken. We hebben goed weer nodig en wel nu. Overmorgen moeten we weer thuis zijn, dus dit is de laatste kans op een mooie beklimming. Vandaag hebben we een kort tochtje voor de boeg naar de Sidelenhütte. Het gaat een beetje stroef, want we hebben al een paar dagen niets gedaan. Zwetend lopen we naar de Furkapas. Tot onze ontsteltenis komen vanuit het oosten donkere wolken over de pas geblazen. Een paar stappen verder voelen we de eerste spetters. Dit kan niet de bedoeling zijn. In druilerige regen en met overeenkomstig humeur sjokken we naar de hut. We zien het somber in. Als het weer zo blijft, kunnen we de klim wel vergeten.
Eenmaal bij de hut vrolijken we wat op. Seraina, de huttenwaardin, is een jonge meid met een zonnig humeur. Binnen is het rustig, droog en lekker warm. Even later krijgen we een heerlijke driegangenmaaltijd voorgeschoteld. "Morgen wordt het mooi weer", zegt Seraina. Na het eten kijken we naar buiten en zien de ondergaande zon door de wolken breken. De scherpe granietpieken rond de hut baden in het avondlicht. Gerustgesteld gaan we slapen.

↑ Onderweg op de uitgestrekte Rhônegletsjer.

← De ijsgrot in de Rhônegletsjer wordt door een wit vlies beschermd tegen smelten.

Stuiterbal

De volgende ochtend vertrekken we in de schemer naar de gletsjer voor ons. Volgens ons gidsje moeten we over een ijstong verder naar links, maar die met stenen bezaaide route zag er gister niet aanlokkelijk uit. De rechtergletsjer komt dichterbij en oogt vriendelijk. We binden onze stijgijzers onder. Het ijs blijkt steiler te zijn en meer spleten te hebben dan verwacht. Geconcentreerd zigzaggen we omhoog over blank ijs, de spleten en lastigste passages ontwijkend. Het is stiekem best spannend. Hogerop ligt er sneeuw en gaan we aan touw. De gletsjer is hier een stuk vlakker, maar er zijn nog wel spleten die nu verborgen zijn onder sneeuw. Maaike houdt het touw strak wanneer ik de sneeuwbruggen test. Ze houden. Even later gaan we verder door los puin. Links van ons zien we de andere gletsjer die we bewust niet hebben gekozen. We worden opgeschrikt door een donderend geraas. Een gigantisch rotsblok stort naar beneden en stuitert met veel geweld over die gletsjer, het spoor kruisend dat klimmers daar hebben achtergelaten. Gelukkig loopt er nu niemand. Wij zijn blij dat we daar niet naar boven zijn gegaan! We begrijpen nu ook waar al die stenen op die gletsjer vandaan komen.
Na een enerverende aanloop hebben we de voet van de rotspijler bereikt, het klauterwerk kan beginnen. De rots is vast en betrouwbaar. Vrolijk werken we ons omhoog. Het touw komt weer uit de rugzak, want het klauteren gaat over in echt klimwerk. De setting is spectaculair. Het gaat er luchtig aan toe, met mooie klimpasjes op steile en ruwe granietplaten. De moeilijkste passages zijn voorzien van de nodige haken waardoor we elkaar goed kunnen zekeren. In opperbeste stemming bereiken we de top

← Een geëxponeerde setting op de rotspijler.

→ Mijn stijgijzers in afwachting van de sneeuwgraat.

↘ De steile sneeuwgraat richting de top vereist volledige concentratie.

van de pijler. We zijn bijna teleurgesteld dat het klimmen alweer voorbij is.

Flow

Toch zijn we nog niet boven. Er wacht nog een mooie sneeuwgraat. Het eerste stuk is eenvoudig, maar de graat wordt steeds steiler en smaller. Omzichtig plaatsen we onze stijgijzers, daarbij steun zoekend met de pickel. We moeten oppassen dat we niet te dicht langs de rand gaan, want die bestaat uit een overhangende sneeuwluifel. Maaike is normaal gesproken niet zo'n fan van dit soort escapades, maar vandaag zitten we in de juiste 'flow'. Ten slotte vlakt de graat af en even later staan we te jubelen op de top. Diep beneden ons zien we de Sidelenhütte waar we zeven uur geleden uit zijn vertrokken. Kijkend naar de andere zijde komen we onder de indruk van de enorme afmetingen van de Rhônegletsjer en de schitterende pieken daarachter. Uit oude foto's die we in Hotel Belvédère hadden gezien, maken we op dat de gletsjer flink is gesmolten, maar verdwenen is hij nog lang niet.

Kristal

Het blijkt nog een hele onderneming te zijn om van de top af te dalen naar de Rhônegletsjer. Het eerste stuk door de sneeuw is goed te doen, maar lager belanden we in een puinzooi van stukken ijs en losse rotsblokken. Vervelend terrein, zeker in combinatie

Na vele jaren in de bergen is dit de eerste keer dat ik een echt kwartskristal vind

met onze groeiende vermoeidheid. Halverwege de afdaling stap ik bijna in een stuk glas. Wat laten sommige klimmers ook een troep achter, denk ik. Bij nadere inspectie blijkt het stuk glas echter een prachtig kristal te zijn. Ik ben verheugd over mijn vondst. Na vele jaren in de bergen is dit de eerste keer dat ik een echt kwartskristal vind.
Opgetogen bereiken we de Rhônegletsjer. Eindelijk eenvoudiger terrein. Ontspannen wandelen we over de vlakke gletsjer richting Hotel Belvédère. Er blijken meer mensen onderweg. Voor ons zien we een aantal academisch ogende figuren met allerhande apparatuur in de weer. Boem! We worden opgeschrikt door een explosie op nog geen honderd meter afstand. De bergen zijn vol onverwachte gevaren. Een toegesnelde professor geeft uitleg: "Via de leidingen die je over de gletsjer ziet lopen, brengen we explosieven tot ontploffing. Dus jullie

← Verijsde bergen. De Urner Alpen en daarachter de Berner Alpen.

→ Het bergkristal heeft een nieuwe bestemming gevonden.

kunnen beter een omtrekkende beweging maken." We begrijpen uit zijn verhaal dat de explosies trillingsgolven veroorzaken waarmee de wetenschappers de rotsbodem onder de gletsjer in beeld kunnen brengen. Nu de gletsjer steeds verder smelt, wil men weten wat voor terrein er straks onder het ijs vandaan gaat komen.
Wij beëindigen onze kilometerslange tocht over de Rhônegletsjer naast de voor toeristen aangelegde ijsgrot. Die is in een soort witte lijkwade gewikkeld. Die moet ervoor zorgen dat de grot niet smelt. Iets lager ligt een smeltwatermeer dat met de jaren groter wordt.
Inmiddels zijn we echt moe. De laatste meters omhoog van de ijsgrot naar de parkeerplaats gaan tergend langzaam. We zijn trots dat we deze prachtige alpiene onderneming tot een goed einde hebben gebracht, maar dit was wel het maximale dat we nu aankonden.

Achteraf krijgt deze klimtocht nog een speciaal tintje. Het blijkt dat we de beklimming met z'n drieën hebben gedaan. Met een kindje op komst beseffen we dat dit voorlopig ons laatste hoogalpiene avontuur was. We hadden ons geen mooiere tocht kunnen wensen. Het bergkristal dat ik op de flanken van de Galenstock vond, heeft een bijzondere bestemming gekregen. Ik heb de steen in een hanger laten zetten als cadeautje voor mijn vriendin, inmiddels mijn echtgenote. ■

dskootstra@bergenmagazine.nl

BERGWIJZER

De Galenstock (3586 m) ligt in het hart van de Urner Alpen in Midden-Zwitserland. Keihard graniet en glashard gletsjerijs zijn de bestanddelen waaruit de zuidelijke Urner Alpen zijn opgebouwd. Deze ruige bergen rond de goed bereikbare Furkapas zijn populair bij klimmers.

BESTE PERIODE
Juli - september

VERVOER
Mogelijke startpunten (o.a. Hotel Belvédère, Hotel Furkablick, Bielenstafel, Tätsch) langs de Furkapasweg zijn bereikbaar met de postbus (www.postbus.ch). Ook is er een stoomtreintje (www.dfb.ch).

Slapen
- *Sidelenhütte* – kleine en gezellige hut (www.sidelen-huette.ch).
- *Albert Heimhütte* – grotere hut, geschikt als je de noordgraat wilt beklimmen (www.albertheimhuette.ch).

Parkeerplaats Tätsch boven Hotel Tiefenbach is een vlak terrein waar je kan bivakkeren.

BERGGIDSEN
Montanara - www.bergerlebnisse.ch

BERGREDDING
Alpine Rettung Schweiz – tel. 1414

KLIMROUTES

- Galenstock via zuidoostpijler (III, WS)

Gecombineerde alpiene tour.
Vanaf parkeerplaats Hotel Belvédère aan westzijde Furkapas naar Sidelenhut. Over de Sidelengletsjer naar voet van zuidoostpijler ('SSO-Sporn') tussen P. 3013 en P. 3363. Eerst door blokken en geröll, daarna via vaste rots klimmen naar P. 3363. Via sneeuwgraat naar top. Afdalen via Galensattel en Rhônegletsjer (normaalroute).
Stijgijzers, pickel, touw, helm en klimmateriaal noodzakelijk. 7 uur omhoog, 4 uur afdalen.

- Galenstock via normaalroute (WS-)

Vanaf Hotel Belvédère, via Rhônegletsjer en Galensattel in 6 uur omhoog.

- Galenstock via Tiefengletsjer en noordgraat (II, WS+)

Vanaf Albert Heimhut in 5 uur omhoog.
De routes op de Galenstock zijn ook te doen vanaf de Furkapasweg. Je bent dan 1 tot 1½ uur langer onderweg.

KAARTEN
- *Landeskarte der Schweiz 1231 Urseren,* 1:25.000, stand 2009. Dekt vrijwel de gehele tocht.
- *Landeskarte der Schweiz 1230 Gutannen,* 1:25:000, stand 2009. Dekt een stukje Rhônegletsjer.
- *map.geo.admin.ch* – online topografische kaart van Zwitserland.

LEESTIPS
- *Schweiz Plaisir Alpin,* Filidor Verlag 2008. ISBN 9783906087313. Selectie alpiene tochten in heel Zwitserland, waaronder de Galenstock.
- *SAC Auswahlführer Zentralschweizer Alpen,* SAC Verlag 2010, ISBN 9783859023147. Selectie alpiene tochten in de centrale Zwitserse Alpen, waaronder de Galenstock.
- *Schweiz Plaisir Ost,* Filidor Verlag 2012, ISBN 9783906087283. Bevat vele rotsklimroutes in oostelijk Zwitserland, waaronder een uitgebreide selectie rond de Galenstock.

Meer weten?
www.hikr.org/dir/Galenstock_1880/ – voor actuele informatie en (foto)verslagen van recente beklimmingen via verschillende routes.